

CDHO

ONTVANGEN 13 DEC. 2013

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Christelijke Hogeschool Windesheim
College van Bestuur
t.a.v. de heer prof. dr. A.W.C.A. Cornelissen
Postbus 10090
8000 GB ZWOLLE**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
IPC 2250Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nlDatum **12 DEC. 2013**

Betreft Doelmatigheidsbesluit hbo-masteropleiding Jeugdhulp

Onze referentie
577668**Uw brief van**
04 september 2013**Uw referentie**
2013 - 1650

Geachte heer Cornelissen,

Met uw brief van 4 september 2013, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (verder: CDHO) ontvangen op 5 september 2013, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de deeltijd hbo-masteropleiding Jeugdhulp als bekostigde opleiding in Zwolle te verzorgen. Met uw brief van 17 oktober 2013, kenmerk 2013 - 1962, hebt u de door de CDHO gevraagde nadere informatie toegezonden en kon de behandeling van uw aanvraag worden hervat.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 14 november 2013, met kenmerk 2013/032, negatief geadviseerd over uw aanvraag.

Besluit

Gelet op bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (verder: WHW) en in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs 2012 (hierna: de Beleidsregel), heb ik besloten niet in de stemmen met uw voornemen om de deeltijdse hbo-masteropleiding Jeugdhulp als bekostigde opleiding in Zwolle te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 14 oktober 2012 leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Ik volg de CDHO in haar oordeel dat uw aanvraag voldoet aan artikel 13 van de Beleidsregel, tevens voldoet aan de criteria a en b maar niet voldoet aan het criterium c van artikel 6 van de Beleidsregel. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Tegen dit besluit kunt u binnen zes weken na de dag waarop het besluit bekend is gemaakt, schriftelijk bezwaar maken bij de minister van onderwijs. Een dergelijk bezwaarschrift dient u te adresseren aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, ter attentie van de adviseur bezwaar en beroep bij de directie Hoger Onderwijs en Studiefinanciering, Postbus 16375, 2500 BJ Den Haag. Het bezwaarschrift zal ter advisering worden voorgelegd aan de Adviescommissie Bezwaarschriftprocedure Personeel OCV.

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, de Vereniging Hogescholen, de Inspectie van het Onderwijs en de Dienst Uitvoering Onderwijs (Groningen).

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

drs. R. Minnée

Onze referentie

577668

Tegen dit besluit kunt u binnen zes weken na de dag waarop het besluit bekend is gemaakt, schriftelijk bezwaar maken bij de minister van onderwijs. Een dergelijk bezwaarschrift dient u te adresseren aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, ter attentie van de adviseur bezwaar en beroep bij de directie Hoger Onderwijs en Studiefinanciering, Postbus 16375, 2500 BJ Den Haag. Het bezwaarschrift zal ter advisering worden voorgelegd aan de Adviescommissie Bezwaarschriftprocedure Personeel OCW.

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. dr. M. Bussemaker
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Geachte mevrouw Bussemaker,

Advies Op 5 september 2013 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van de Christelijke Hogeschool Windesheim om de Master Jeugdhulp als bekostigde hbo-master te verzorgen te Zwolle. De aanvraag was op 18 oktober 2013 voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

datum 14 november 2013
Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs
Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om negatief te besluiten op het verzoek van de Christelijke Hogeschool Windesheim om de hbo master Jeugdhulp als bekostigde opleiding te Zwolle te verzorgen.

onderwerp nieuwe opleiding
hbo master
Master Jeugdhulp
Christelijke Hogeschool
Windesheim
Zwolle
Beoordelingskader
De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 7.3a van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 14 oktober 2012, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u aan in de bijlage bij dit advies.

ons kenmerk 2013/032
Omschrijving van de aanvraag
Aanvrager wil een hbo masteropleiding realiseren gericht op werkenden met een hbo bachelordiploma hso. De studenten worden opgeleid tot teamleider of 'leading professional' in de jeugdzorg en jeugdhulpverlening. De masteropleiding is Jeugdhulp genoemd in plaats van Jeugdzorg omdat aanvrager vindt dat het curriculum meer omvat dan zorg alleen en omdat in de nieuwe Jeugdwet ook gekozen is voor de term 'jeugdhulp' in plaats van 'jeugdzorg'.

bijlage
beoordelingskader

Aanvrager betoogt dat de opleiding aansluit op de zwaartepunten als vastgelegd in de prestatieafspraken met de Minister. Aanvrager doet een beroep op criteria a, b en c in artikel 6 en het criterium in artikel 11 van de Beleidsregel.

Motivering

Naar mening van de commissie sluit de opleiding aan op de zwaartepunten als vastgelegd in de prestatieafspraken met de Minister. De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a en b in artikel 6 van de Beleidsregel. De aanvraag voldoet niet aan het criterium c in art. 6 van de Beleidsregel. Toetsing van art. 11 is daardoor niet aan de orde.

Beoordeling art. 13 Beleidsregel

Aanvrager heeft in de prestatieafspraken met de Minister vier zwaartepunten vastgelegd: MKB, Jong & Oud, Educatie en Innovatie. Deze zwaartepunten zijn ook als zodanig erkend door de RCHO. De aangevraagde opleiding sluit aan op het zwaartepunt Jong & Oud, waaraan ook het kenniscentrum Gezondheid en

pagina 2 van 5 Welzijn verbonden is. De commissie concludeert dat de aanvraag voldoet aan het criterium in art. 13 lid 2 van de Beleidsregel. Dit heeft als gevolg dat wordt aangenomen dat de aanvraag voldoet aan het criterium in art. 6 sub c van de Beleidsregel, tenzij er naar het oordeel van de Minister al ruimschoots voldoende opleidingen zijn die in de behoefte kunnen voorzien.

Beoordeling criterium a art. 6 Beleidsregel

Aanvrager heeft een vergelijking gemaakt met hbo masters Jeugdzorg, Sociaal Werk, Pedagogiek en Organisatiecoaching. Uit deze vergelijking blijkt dat de opleiding sterke overeenkomsten vertoont met de master Jeugdzorg van de Hogeschool Leiden. Er wordt ook intensief samengewerkt met de Hogeschool Leiden, getuige de samenwerkingsovereenkomst die aanvrager bij het dossier heeft gevoegd. Het verschil tussen de aangevraagde opleiding Jeugdhulp en de bestaande opleiding Jeugdzorg ligt volgens aanvrager in het feit dat de master Jeugdzorg een sterke programmalijn op recht en ethiek heeft waar de master Jeugdhulp focust op de complexe verantwoordelijkheden rondom jeugd, door middel van thema's als legitimering, verantwoorden en het leren omgaan met risico's. Naar het oordeel van de commissie is dit onderscheid te kenschetsen als een nuanceverschil en zijn de opleidingen voor een zeer groot deel vergelijkbaar. De keuze voor de naam Jeugdhulp in plaats van Jeugdzorg is op grond van de terminologie in de nieuwe Jeugdwet verklaarbaar. De commissie concludeert dat deze opleiding reeds aanwezig is in het Nederlandse onderwijslandschap. Daardoor wordt aangenomen dat de gewenste vernieuwing alleen kan plaatsvinden in de vorm van een gehele opleiding. De aanvraag voldoet aan criterium a.

Beoordeling criterium b art. 6 Beleidsregel

Aanvrager stelt dat de opleiding beantwoordt aan een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte. Aanvrager geeft aan dat de arbeidsmarktbehoefte moeilijk in kaart te brengen is omdat er slechts enkele hbo masteropleidingen zijn op dit gebied, en deze opleidingen bovendien vrij recent gestart zijn. Er zijn dientengevolge geen landelijke arbeidsmarktcijfers en -prognoses beschikbaar. ROA-gegevens leveren te weinig informatie op omdat de enige hbo master in het HSAO-veld die ROA heeft bestudeerd de hbo master Advanced Nurse Practitioner betreft. De sectoranalyse HSAO levert evenmin specifieke data over het masteraanbod. Uit het haalbaarheidsonderzoek dat aanvrager heeft laten uitvoeren onder professionals in de jeugdhulpverlening is gebleken dat 60% van de geïnterviewden de opleiding interessant, actueel en een goede startkwalificatie voor de arbeidsmarkt vindt. Deze uitkomst biedt echter geen inzicht in de arbeidsmarktvrage. Uit de jaarrapportage Arbeid in Zorg en Welzijn die mede in opdracht van het Ministerie van VWS is uitgevoerd komt een wisselend beeld naar voren. Zo blijkt dat er in de zorgsector een overschot is aan lager en middelbaar opgeleid personeel, met uitzondering van verzorgenden, maar dat de vraag naar hoger opgeleiden in bepaalde subsectoren mogelijk zal toenemen (Arbeid in Zorg en Welzijn 2012, p. 7). Op academisch/hbo+ niveau worden met name tekorten verwacht in de ouderengeneeskunde, mondheelkunde en GGZ. In de jeugdzorg is op dit moment sprake van een overschot; het omgaan met overtollig personeel wordt ook als knelpunt genoemd door werkgevers in de jeugdzorg en kinderopvang (p. 28). Op middellange tot lange termijn zal dit echter veranderen door de sterke vergrijzing. Bovendien worden er andere eisen gesteld aan

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 3 van 5 werknemers in de zorgsector door technologische vernieuwingen en nieuwe zorgconcepten (o.a. stimuleren van zelfredzaamheid waardoor een klein aantal hoogopgeleide wijkverpleegkundigen voor een grotere regio als vliegende keep functioneren). Dit vraagt om meer hbo-opgeleiden in de zorgsector. Uit de arbeidsmarkteffectrapportage die Panteia heeft uitgevoerd blijkt dat door de nieuwe zorgconcepten een toenemende vraag aan hbo/hbo+ generalisten zal komen, ondanks de bezuinigingen in de sector (Arbeidsmarkteffectrapportage Transitie in de Jeugdzorg 2013, p. 53). Deze behoefte wordt echter niet gekwantificeerd omdat het nieuwe jeugdzorgbeleid, waardoor veel verantwoordelijkheden verplaatst worden naar gemeentes, nog niet concreet is uitgewerkt. Op basis van de beperkte arbeidsmarktgegevens die op dit moment beschikbaar zijn, heeft aanvrager aannemelijk gemaakt dat er op termijn vraag zal ontstaan naar dit type hbo masters in de zorgsector.

Voor wat betreft de maatschappelijke behoefte verwijst aanvrager naar een factsheet van het Landelijk overleg masters HSAO. Hierin wordt, onder verwijzing naar een aantal onderzoeken, gesteld dat 'het belangrijk [is] dat er professionals in werkzaam zijn die (veel) ervaring hebben met de praktijk en tegelijkertijd het overzicht over het speelveld hebben, die in staat zijn om zich snel op de hoogte te stellen van nieuwe (praktijkwetenschappelijke) kennis en deze op relevantie en validiteit voor de praktijk kunnen beoordelen. Professionals die uitvoering en beleid met elkaar in verband kunnen brengen, meervoudige perspectieven kunnen hanteren en de vaardigheden hebben om relevante partijen in het veld met elkaar te verbinden.' De onderhavige aanvraag sluit hierop aan.

De commissie concludeert dat de aanvraag voldoet aan criterium b in de Beleidsregel.

Beoordeling criterium c art. 6 Beleidsregel

Er zijn 3 zienswijzen ingediend naar aanleiding van deze aanvraag. De Hogeschool Leiden is nauw betrokken geweest bij de totstandkoming van het programma en is dan ook voorstander van realisatie van de opleiding. Fontys maakt geen bezwaar, maar stelt wel de vraag (1) in hoeverre deze opleiding afwijkt van het bestaande aanbod en (2) of dit verschil een nieuwe opleiding (of opleidingsnaam) rechtvaardigt. De NHL maakt bezwaar tegen de opleiding. Zij geeft aan dat de thema's die in deze masteropleiding centraal staan ook binnen de hbo masteropleiding Pedagogiek van de NHL (die wordt aangeboden op een locatie van Windesheim in Zwolle) worden aangeboden. De NHL vreest dat deze nieuwe masteropleiding een negatief effect zal hebben op de instroom in de eigen opleiding. Bovendien geeft de NHL aan dat de arbeidsmarktpositie voor deze masters nog erg onbepaald is. De commissie vindt de vraag van Fontys legitiem en acht de argumenten in het bezwaar van de NHL zwaarwegend.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van vergelijkbare bekostigde (5) en onbekostigde (6) opleidingen, alsmede van de instroom in deze opleidingen. De afgelopen jaren is de totale landelijke instroom licht gegroeid. Op grond van het haalbaarheidsonderzoek dat aanvrager heeft laten uitvoeren schat zij de instroom in de master Jeugdhulp op 15 a 25 studenten per jaar.

De commissie constateert dat 11 bestaande masters op sociaal agogisch terrein aandacht besteden aan het thema jeugdhulp. Dit is een substantieel aantal. Verder

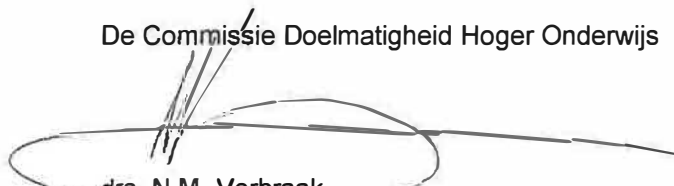
**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 4 van 5 stelt de commissie vast dat op dit moment weinig informatie voorhanden is over de arbeidsmarktperspectieven voor afgestudeerden, in verband met de aanstaande wijzigingen in het jeugdhulpstelsel. Dit geeft de NHL ook aan in haar bezwaarschrift. Op grond van deze arbeidsmarktonzekerheid, in samenhang met het bestaan van een niet onaanzienlijk aantal opleidingen op dit terrein en het feit dat in Zwolle al een sterk verwante opleiding wordt aangeboden, acht de CDHO het niet doelmatig om deze opleiding op dit moment te realiseren.

De commissie concludeert dat de aanvraag niet voldoet aan criterium c van de Beleidsregel. Beoordeling van art. 11 is daardoor niet aan de orde.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om negatief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. N.M. Verbraak
voorzitter

pagina 5 van 5 **Bijlage: Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding hbo master**

De wettelijke grondslag voor het advies is gelegen in artikel 7.3a van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 14 oktober 2012, verder te noemen: de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend.

Op grond van artikel 11 van de Beleidsregel wordt ingestemd met het verzorgen van een hbo-masteropleiding en wordt deze als initieel aangemerkt, indien aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- de opleiding voldoet aan de criteria genoemd in artikel 6 in samenhang met artikel 13 van de Beleidsregel;
- het instellingsbestuur heeft aangetoond dat de opleiding wordt gerealiseerd ten behoeve van een door de rijksoverheid vastgesteld prioritair gebied.

Volgens criterium a in artikel 6 heeft het instellingsbestuur aangetoond dat uitbreiding van het landelijk aanbod met de nieuwe opleiding noodzakelijk is en dat de vernieuwing niet kan worden gerealiseerd binnen het landelijk bestaande opleidingsaanbod.

Volgens criterium b in artikel 6 heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium c in artikel 6 dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding.

Indien de voorgenomen opleiding niet past in het profiel van de instelling dient het instellingsbestuur aan te tonen dat is voldaan aan de criteria in artikel 13 lid 1 sub a en b. Volgens de criteria a en b dient de instelling aan te tonen dat werkgevers op landelijk of brancheniveau behoefte hebben aan deze opleiding en dat er geen andere instelling met een meer passend profiel in staat is deze opleiding te verzorgen.

De prioritaire gebieden als bedoeld in artikel 11 van de Beleidsregel zijn de economische topsectoren, onderwijs en zorg.